

Pedagogisch werkplan BSO De Touwladder

1. De locatie

Buitenschoolse opvang De Touwladder is gehuisvest in een bijgebouw van basisschool De Touwladder in Ugchelen nabij Apeldoorn. De locatie heeft 2 basisgroepen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar en is op maandag, dinsdag en donderdag geopend.

Inrichting (binnen/buiten)

BSO De Touwladder heeft de beschikking over een eigen gebouw op het schoolplein van basisschool De Touwladder. Dit gebouw heeft een groepsruimte met keukenhoek, een kleinere aparte ruimte waar je even kunt terugtrekken, toiletten, bergruimte en entree met kapstokken.

De groepsruimte is huiselijk ingericht en heeft verschillende hoeken zoals een hoek voor het bouw materiaal, een atelierhoek, een huishoek en een zithoek. Het materiaal wat beschikbaar is, is op de verschillende leeftijdsgroepen afgestemd. Zo is er een speciale kast voor 8+-ers waar spelletjes in te vinden zijn voor de oudere kinderen. De jongere kinderen hebben ook de beschikking over een kast vol spelletjes.

Er is ruimte om te knutselen, te kleuren, op de bank een boek te lezen of een gezelschapsspelletje te doen. We kunnen gebruik maken van het speellokaal en de aula in de school, hier bevindt zich het grote podium. Elke middag gaan 1 of 2 PM'ers met de groep oudste kinderen naar de aula en bieden daar een activiteit aan. Aan de jongste kinderen wordt een activiteit aangeboden in de groepsruimte.

Vanuit de groepsruimte is er zicht op het schoolplein. Hier is een zandbak, een tafeltennistafel klim- en klautertoestellen een groot speelveld, waar we regelmatig allerlei sport en spelactiviteiten aanbieden. We hebben zelf fietsen, skelters, steppen om lekker buiten te spelen.

2. Voeding

Wij vinden het belangrijk om kinderen gezonde voeding aan te bieden. Wat dit voor ons betekent, hebben wij vertaald in het **voedingsbeleid**.

Op maandag, dinsdag en donderdag staat er voor de kinderen uit school drinken en een gezond keuze tussendoortje klaar op tafel. Rond 16.15 uur is er voor de kinderen een keuze moment voor fruit of snackgroente. Eén van de kinderen deelt uit. Kinderen mogen altijd om extra thee of water vragen.

3. Vier ogenprincipe en achterwacht

Het aanwezige personeel is afgestemd op de aanwezige kinderen. Bij de ingang van de BSO hangt een bord met foto's. Elke dag worden de foto's van de medewerkers die er die dag zijn opgehangen. Werkt er naast de vaste medewerker een invalkracht, dan zal zij zich aan de kinderen en ouders voorstellen.

In principe zijn er altijd tenminste 2 pedagogisch medewerkers op de locatie. Wanneer het aantal kinderen beperkt is en door 1 medewerker begeleid wordt, zorgen we voor een achterwachting. Deze regeling houdt in dat er in een geval van een calamiteit iemand beschikbaar is om ondersteuning te bieden.

Wij hebben met elkaar op locatie afspraken vastgelegd over hoe we uitvoering geven aan het vier- ogenprincipe en de achterwachting. Deze afspraken staan op papier. In het team wordt de uitvoering in de dagelijkse praktijk regelmatig besproken en zo nodig geactualiseerd.

De groepsafspraken zijn op basis van onderstaande uitgangspunten uitgewerkt:

1. Alle ruimten binnen de locatie zijn voor alle betrokkenen binnen de opvang met een VOG op elk moment toegankelijk. Volwassenen en kinderen sluiten geen deuren. Het betreft zowel binnen als buitenruimten.
2. Iedereen is alert op alle ruimten waar kinderen en volwassenen mogen en kunnen spelen en werken. We lopen "te pas en te onpas" bij elkaar binnen.
3. De schoonruimten zijn voor de medewerkers toegankelijk. Hierin is men wel alert op de privacy (toilet momenten) van de oudste kinderen.
4. Pedagogisch medewerkers zijn alert wanneer meerdere kinderen gelijktijdig het toilet bezoeken. Volg hierin je "niet pluis gevoel"
5. Er is een aanspreek cultuur waarin we open met elkaar communiceren over een 'niet pluis gevoel'. We benoemen zaken bij naam met een duidelijke "ik boodschap".
6. Een "niet pluis gevoel" wordt altijd direct gecommuniceerd aan een collega, manager of vertrouwenspersoon
7. Bij het intake / evaluatiegesprek wordt het vierogen principe met ouders besproken, zodat zij goed geïnformeerd t.a.v. onze wijze van handelen.

8. Het vierogen principe wordt in de diverse units en teamoverleggen standaard geagendeerd onder het kopje RIE.

De uitgewerkte afspraken zijn zichtbaar op elke groep aanwezig.

4. Pedagogische doelen

Ons uitgangspunt is het competente kind. Kinderen zijn onderzoekers, willen zichzelf ontwikkelen en zijn trots op wat ze kunnen. Kinderopvang OOK heeft daarom hun woorden vertaald in pedagogische doelen en deze verbonden met verschillende competenties.

In dit werkplan hebben wij voor onze locatie hiervan een vertaalslag naar de dagelijkse praktijk gemaakt. Wij willen hiermee een duidelijk beeld schetsen van onze werkwijze.

Pedagogische doelen:

- Ik hoor erbij
- Ik kan zelf kiezen
- Ik voel, denk en ontdek
- Ik kan rennen, dansen en zingen
- Ik kan mijn mening geven
- We doen het samen
- Ik doe mee

Ik hoor erbij	
Emotionele competenties: Vertrouwen in jezelf en in anderen. Omgaan met en herkennen van gevoelens. Het gevoel er te mogen zijn, op anderen te kunnen vertrouwen en erbij te horen ontstaat bij kinderen in relatie met andere mensen.	
Bij Kinderopvang OOK:	Wij geven bij BSO De Touwladder de pedagogisch doelen op onderstaande wijze concreet vorm
Stellen we nieuwe kinderen voor aan de groep en besteden we extra aandacht aan het wennen. Heeft elk kind heeft een eigen mentor	De mentor van uw kind maakt met u een afspraak voor een intakegesprek. Tijdens dit gesprek vertelt de mentor u over de dagelijkse gang van zaken bij de BSO en vindt een grondige informatie overdracht plaats over de gewoontes en eventuele bijzonderheden van uw kind. Ook maken we dan afspraken met u over het wennen op de BSO. Daarnaast is het voor ons van belang te weten of er bijzonderheden in uw gezin- of familiesituatie zijn, zodat we daar rekening mee kunnen houden. Dit is een van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep van uw kind. Zij volgt uw kind heel specifiek, is aanspreekpunt voor u als ouder en draagt zorg voor het welbevinden van uw kind. U kunt uw mentor altijd aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met u maakt zoals bijvoorbeeld over buitenspelen en wat uw kind wel/niet mag eten.

<p>Worden kinderen bij binnenkomst in de eigen (stam)groep persoonlijk begroet</p> <p>Bewaken we op actieve wijze dat elk kind zich, in de eigen groep en in het hele gebouw, prettig voelt of leert voelen Zorgen we dat er een luisterend oor is van een pedagogisch medewerker Benaderen we kinderen op een vriendelijke wijze</p> <p>Hebben we aandacht voor het welbevinden van ieder kind Hebben we oog voor en gaan we in op de initiatieven van kinderen</p> <p>Bieden we structuur en voorspelbaarheid in het programma</p> <p>Zorgen we bij het ophalen voor een goede overdracht naar ouders</p>	<p>De kinderen worden ontvangen aan de tafel en er staat drinken en een gezond tussendoortje voor hen klaar. Er is even tijd om iedereen rustig te begroeten, te vragen hoe het gaat en de belevenissen aan te horen van de kinderen.</p> <p>De kleuters van basisschool De Touw ladder worden door een van de pedagogisch medewerker opgehaald. De kinderen uit de groepen 3 t/m 8 van De Touw ladder komen zelfstandig naar de BSO. De kinderen van de Steenbeekschool worden door pedagogisch medewerkers lopend opgehaald. Er komen ook kinderen zelfstandig van de school op loopafstand naar ons toe. Met deze kinderen en ouders is een contract ondertekend, waarin vermeld staat dat ze zelfstandig vanuit school naar de bso mogen komen.</p> <p>Nieuwe kinderen worden door de pedagogisch medewerker van de groep welkom geheten en rondgeleid door de ruimten en voorgesteld aan de andere kinderen. Andere kinderen kunnen helpen om het nieuwe kind wegwijs te maken. Zo zijn pedagogisch medewerkers en kinderen er samen verantwoordelijk voor dat een nieuw kind zich thuis gaat voelen op de BSO. Wanneer uw kind extra komt of wordt overgeplaatst naar een andere groep wordt er aandacht besteed aan deze nieuwe situatie voor het kind.</p> <p>Na drie maanden volgt met de mentor van uw kind een evaluatiegesprek over de eerste periode van de opvang. We hebben dan een goed beeld gekregen van uw kind en kunnen u dan deskundig vertellen hoe het welbevinden van uw kind bij de BSO is.</p> <p>We brengen structuur aan in het programma door regelmatig (spel)activiteiten aan te bieden en vaste rustmomenten in te bouwen.</p> <p>We nemen de tijd om bij het ophalen van de kinderen de bijzonderheden van de dag te vertellen aan de ouders.</p>
<p>Ik kan zelf kiezen</p>	
<p>Persoonlijke competenties: Motorische, zintuiglijke, expressieve, beeldende en cognitieve competenties</p> <p>Het kind ontwikkelt een eigen persoonlijkheid en weet steeds beter wat het wel/niet wil. Zelfredzaamheid en zelfstandigheid zijn hierbij het uitgangspunt</p>	
<p>Gaan we ervan uit dat opvangtijd vrije tijd is, waarin kinderen zelf mogen bepalen wat ze doen. Kunnen kinderen zelf kiezen of en waaraan ze mee willen doen</p>	<p>Kinderen bepalen bij de BSO zelf wat ze willen spelen. Wel bieden we spelactiviteiten aan, om kinderen op ideeën te brengen. Kinderen kunnen kiezen aan welke activiteiten ze mee willen doen. Er wordt o.a. gebakken en gekookt, sportactiviteiten binnen en buiten georganiseerd en creatieve activiteiten.</p>

<p>Hebben we aandacht en respect voor de eigenheid van elk kind en voor de keuzes die het maakt</p> <p>Bieden we activiteiten aan voor zowel jongens als meisjes en voor zowel oudere als jongere kinderen</p> <p>Zorgen we voor voldoende aanbod en uitdagende materialen Sluiten we aan bij de ontwikkeling van het kind en krijgen kinderen de kans om spelenderwijs vaardigheden te oefenen</p> <p>Staan materialen voor een groot deel op kindhoogte en zijn duidelijk herkenbaar zodat kinderen de (spel)materialen die ze willen gebruiken zelf kunnen pakken Kunnen kinderen zelfstandig de materialen pakken die ze nodig hebben en deze ook weer opruimen</p> <p>Nemen we bewust de tijd om kinderen te begeleiden in het spel, maar nemen we het spel niet over. Het initiatief ligt bij het kind, hij/zij bepaalt hoe het spel verloopt</p> <p>Dagen we kinderen uit om zelfstandig dingen te doen</p>	<p>We bieden een uitdagende en stimulerend speel/leeromgeving. De verschillende speelhoeken zijn zo ingericht dat er voor elke leeftijd (en voor jongens en meisjes) geschikt en leuk spelmateriaal aanwezig is waarmee ze zelfstandig of samen met andere kinderen mee aan de slag kunnen. De materialen, die nodig zijn voor de activiteiten in school, nemen we in een bolderkar mee.</p> <p>Het materiaal staat goed zichtbaar, meestal in open kasten opgesteld.</p> <p>Wij hebben aandacht voor en gaan in op de (spel)initiatieven van kinderen. We spelen mee als kinderen dit leuk vinden en stellen ons hierbij volgend op, het spel wordt bepaald door de ideeën van de kinderen.</p> <p>Hoe ouder de kinderen worden, hoe meer ze behoefte hebben aan zelfstandigheid. Denk hierbij aan buitenspelen zonder toezicht, het bezoeken van activiteiten buiten de BSO etc. Met ouders en kinderen worden afspraken gemaakt over deze zelfstandigheid. De afspraken worden vastgelegd in een ondertekend document.</p>
--	---

Ik voel, denk en ontdek

Kinderen zijn onderzoekers. Ze willen hun gevoel- en hun sociale wereld snappen, evenals de natuur en de dingen om hen heen. Ze verruimen hun wereld door nieuwe ontdekkingen.

<p>Gaan we in op de behoefte van kinderen om iets te onderzoeken</p> <p>Nemen we, ook zelf, het initiatief om uitleg te geven over de wereld die de kinderen aan het ontdekken zijn</p> <p>Bieden we ruimte voor experimenten en bieden we kaders aan waarbinnen dit kan</p> <p>Kunnen kinderen zelfstandig of met begeleiding van de pedagogisch medewerkers de onbeperkte mogelijkheden van de natuur onderzoeken en ervaren</p>	<p>Kinderen bepalen de inhoud van het spel, we stimuleren hun spel door (onderzoekende) vragen te stellen en eventueel aanvullende materialen aan te bieden.</p> <p>We hebben een ruim aanbod aan materialen waarmee geknutseld, gebouwd of geëxperimenteerd kan worden. We laten kinderen zoveel mogelijk zelf de materialen ontdekken en ervaren.</p> <p>Natuurlijk buiten spelen vinden we belangrijk. Buitenspelen maakt kinderen vrolijk en blij. Het prikkelt de fantasie en is goed voor de sociale vaardigheden, gezondheid en de motoriek. We spelen op het schoolplein en op het nabijgelegen grasveld. Kinderen kunnen er klauteren, fietsen, voetballen, in de zandbak spelen, beestjes zoeken, zich verstoppen en paadjes maken door de struiken. Natuurbeleving vinden we belangrijk. We gaan regelmatig op onderzoek buiten het speelterrein, bij de sprengen en in het bos zijn allerlei dingen te ontdekken.</p>
--	---

Ik kan rennen, dansen en zingen

Kinderen hebben de behoefte om zichzelf te uiten in beweging en geluid. Evenals de neiging om zich uit te drukken in materie. Plezier in schoonheid, eigen lijf en ontwikkelen van talenten zijn hiermee verbonden

Vinden we dat spelen en beweging niet alleen leuk en gezond is, maar ook belangrijk is voor de ontwikkeling van elk kind

Hebben vrij spelen en georganiseerde activiteiten beide een plek in het aanbod, evenals buitenspelen

Worden activiteiten van te voren gepland en voorbereid, maar kunnen ook spontaan ontstaan

Wordt gezocht naar activiteiten die aansluiten bij de interesse van de kinderen. Hierdoor ontstaat er een afwisseling van creatieve activiteiten, muziek en dans, techniek, sport

Wordt waar mogelijk aangesloten bij thema's of activiteiten in de buurt of op basisschool

Kinderen krijgen bij ons volop de kans om te dansen en met muziek bezig te zijn. We hebben een ruim aanbod aan muziekinstrumenten die de kinderen er zelf bij kunnen pakken. Het speellokaal biedt ruimte voor deze activiteiten.

Naast het vrij spelen bieden we elke middag activiteiten aan voor de jongste en de oudste kinderen en kunnen kinderen er op elk moment voor kiezen om buiten te gaan spelen.

Als de activiteit om meer beweegruimte vraagt kan dit altijd in het speellokaal van de school. In het keukenhoekje worden bakactiviteiten aangeboden.

We hebben een goede samenwerking met basisschool De Touw ladder en we sluiten waar mogelijk aan bij thema's van de school. In ieder seizoen valt er wel iets te vieren. Of het nu de geboorte van lammetjes is, of het carnavalsfeest. We besteden ook elk jaar veel aandacht aan de "modderdag". Per keer wordt bekeken wat er dan gedaan wordt. In ieder geval wordt de aankleding van de groepsruimte ieder seizoen aangepast door tekeningen en werkjes van de kinderen, gezellige posters en boekjes over het betreffende thema.

Soms wordt er een uitstapje georganiseerd, vooral in de vakantieperiodes. Wij vinden het belangrijk om kinderen de mogelijkheid te geven zoveel mogelijk ervaringen op te doen en dingen te ontdekken. Onze uitstapjes zullen daarop gericht zijn. Als er een uitstapje staat gepland, dan informeren we ouders ruim van te voren over onze plannen.

Ik kan mijn mening geven

Taal, communicatieve competenties

Jezelf kenbaar maken via taal, een stem hebben in zaken die je direct aangaan. Leren een eigen mening te vormen en leren dat anderen een andere mening kunnen hebben. Kinderparticipatie betekent dat kinderen een stem hebben in zaken die hen direct aangaan.

Luisteren we naar kinderen en moedigen we kinderen aan hun mening te geven

Hebben kinderen inspraak in het activiteiten aanbod, regels en afspraken, de aanschaf van materialen en de inrichting

Maken we de kinderen mede verantwoordelijk voor wat er op de locatie gebeurt

Regelmatig worden er kringmomenten georganiseerd waarbij kinderen een inbreng hebben. Tijdens deze kringmomenten mogen de kinderen meedenken over alle activiteiten en regels die er zijn bij ons. Alle ideeën zijn welkom en er wordt serieus gekeken of er iets mee gedaan kan worden. Er wordt een verslag gemaakt zodat we altijd kunnen teruglezen wat er besproken is.

In de groep hangt een ideeënbus, waar kinderen ideeën in kunnen doen. De pedagogisch medewerkers bespreken deze ideeën met de kinderen en bepalen

	samen wat er mee gedaan kan worden.
We doen het samen	
Sociale competenties: Kinderen krijgen meer inzicht in zichzelf en hun relaties met anderen. Zo leren ze zich te verplaatsen in gevoelens van anderen, ruzies op te lossen en verschillen te overbruggen.	
Stimuleren we interacties tussen kinderen	Wij besteden tijd aan het ontwikkelen van het “groepsgevoel” en het onderlinge contact tussen de kinderen. Dit doen we tijdens de gezamenlijk momenten zoals tijdens: het eten/drinken, het meespelen en tijdens de aangeboden activiteiten.
Maken we samen met de kinderen plezier	We zorgen voor een vriendelijke sfeer. Humor is hierin voor ons heel belangrijk, we benadrukken de grappige momenten en maken er tijd voor om met de kinderen samen te lachen en grapjes te maken. Dit zorgt voor een ontspannen en vertrouwde sfeer. Verjaardagen worden op school en op de BSO gevierd. Op de BSO besteden we aandacht aan deze feestdag, maar laten we het trakteren achterwege. Het jarige kind staat de hele middag in de schijnwerpers en heeft een bepalende rol t.a.v. het programma van die dag. Is het kind in een schoolvakantie jarig en bezoekt het die dag de buitenschoolse opvang dan mag er natuurlijk wel getrakteerd worden. Ouders kunnen dan bij de medewerkers van de locatie informatie opvragen over gezond trakteren.
Krijgen kinderen de kans om vriendschappen te ontwikkelen. Stimuleren we dit door kinderen volop de gelegenheid te geven elkaar op te zoeken en samen te spelen	Kinderen bepalen zelf met wie ze, wanneer, en waar spelen. We hebben oog voor de voorkeuren van kinderen en de vriendschappen die er ontstaan. Hierbij letten we er wel op dat andere kinderen niet buitengesloten worden.
Tonen we respect en waardering in het contact met elkaar en het omgaan met de omgeving en het materiaal Leren we kinderen hoe ze conflicten kunnen oplossen	We begeleiden kinderen tijdens het oplossen van conflicten. We stoppen het gedrag dat pijn veroorzaakt of niet gewenst is en laten de kinderen om de beurt vertellen wat er is gebeurd. We formuleren het probleem zoals dat door beide kinderen is ervaren (kiezen hierbij geen partij), geven inzicht in hoe dat voor het andere kind is en zoeken samen met de kinderen naar een oplossing.
Stellen we ons eigen gedrag als voorbeeld	Door zelf respectvol, rustig en eerlijk te zijn willen we een goede voorbeeldfunctie vervullen. Wij hebben plezier in ons werk en dat stralen we uit, dit zorgt voor een prettige sfeer voor kinderen en ouders.
Ik doe mee	
Actieve deelname aan de samenleving: Het eigen maken van democratische waarden en normen zoals samen delen, luisteren naar elkaar, omgaan met en respecteren van verschillen. In de kinderopvang kan het kind vaardigheden leren die nodig zijn om zich tot een betrokken lid van de samenleving te ontwikkelen	

Maken we kinderen bewust van de wereld om hen heen en geven we uitleg over de wereld die ze aan het ontdekken zijn

Stimuleren we maatschappelijke betrokkenheid: kinderen zijn de burgers van de toekomst, waarin een duurzame wereld steeds belangrijker wordt

Vinden we het belangrijk dat kinderen betrokken worden bij, en zich mede verantwoordelijk voelen voor een fijne sfeer op de BSO

Bespreken we met de kinderen de regels en afspraken over het omgaan met elkaar en met de materialen. Deze regels maken we waar mogelijk in overleg met de kinderen

Worden gedragingen als schoppen, slaan, schelden en pesten beschouwd als niet respectvol en accepteren we niet

Hebben we aandacht voor en respecteren we de verschillen in de achtergrond van kinderen en families

Geven we kinderen, via activiteiten, mogelijkheden voor het benoemen en respecteren van waarden en normen en (culturele) overeenkomsten en verschillen

Wordt, afhankelijk van de wijk waarin we zitten, samengewerkt met diverse organisaties en scholen. Willen we graag zichtbaar zijn in en onderdeel uitmaken van de wijk.

We gaan hierbij in op vragen of opmerkingen van kinderen en zoeken samen met de kinderen naar antwoorden

Waar mogelijk nemen we deel aan acties in de wijk of op school en wijzen we kinderen, ook in de dagelijkse gang van zaken op de BSO, op het belang van een duurzame wereld en respect voor de omgeving.

We hanteren duidelijke (positief geformuleerde) regels over het omgaan met elkaar. We besteden aandacht aan het creëren van een positief klimaat waarin kinderen het gevoel hebben dat ze er toe doen en leren om op een constructieve manier met elkaar om te gaan.

Bij de BSO besteden wij aandacht aan Pasen, Sinterklaas en Kerst. Rond deze periodes worden er liedjes gezongen, boekjes gelezen en activiteiten gedaan die hierbij aansluiten. Het programma van deze feesten wordt elk jaar opnieuw bekeken. Ideeën van kinderen en ouders worden hierbij ook meegenomen. Ouders en oudercommissie worden tijdig geïnformeerd over de invulling van deze feesten.

Wij hebben kinderen met allerlei achtergronden die onze BSO bezoeken, we zijn geïnteresseerd in de cultuur en de gewoontes van alle gezinnen. We vinden het heel belangrijk om de zorg voor de kinderen samen met de ouders te kunnen delen. We leggen kinderen uit dat er verschillen kunnen zijn in hoe het thuis gaat en hoe het op de BSO gaat, zonder er een waardeoordeel over te geven.

Kinderen zien verschillen in uiterlijk, bijv haarkleur of huidskleur maar hebben er aanvankelijk (als ze jong zijn) geen waardeoordeel over. Als de verschillen door kinderen worden benoemd bespreken we dat en praten we met de kinderen over de diversiteit in uiterlijke kenmerken, bijvoorbeeld welke kleur hebben jouw ogen/haren/huid? En zo gaan we iedereen in de groep langs.

De BSO werkt nauw samen met de basisschool De Touwladder. We hebben regelmatig overleg zodat we goed op elkaar kunnen inspelen. De BSO mag gebruik maken van het speellokaal en de aula in school en de buitenmaterialen worden samen met school gedeeld.

Zie ook: www.kinderopvangook.nl/beleid